

Motie

De ethische afweging bij digitalisering

Besluit	Aangenomen
Stemming	(CU, VPR, BR, CDA, GPR/B, PvdA, D66, GL en 3 leden van fractie VVD: mw. Visser, dhr. Hanssen en dhr. Kolkman) en 1 stem tegen (dhr. Koekkoek (VVD))

De gemeenteraad van Rheden, in vergadering bijeen op 7 november 2023, sprekend over de Programmabegroting 2024-2027 (23.65),

Constaterende dat:

1. Nieuwe digitale technologieën steeds meer impact hebben op de maatschappij. Denk hierbij aan massale dataverzameling, algoritmische besluitvorming, biometrische software of generatieve taalmodellen;
2. Met nieuwe digitale technologieën ook nieuwe bedreigingen ontstaan. Denk hierbij aan identiteitsdiefstal, privacyschending, discriminatie, verlies van individuele autonomie of het ontbreken van de menselijke maat in besluitvorming;
3. De gemeente een taak heeft bij het veilig houden van de openbare ruimte, waar deze technologieën mogelijk (zullen) worden ingezet;
4. De gemeente verantwoordelijk is voor zijn eigen bedrijfsvoering, waar deze technologieën mogelijk (zullen) worden ingezet.
5. De gemeente Rheden nog geen beleid of (ethisch) afwegingskader heeft om met digitale technologieën om te gaan;
6. Er op 6 juni een oriënterende vergadering plaats had over de inzet van digitale technologieën in de gemeente;
7. Het college goede mogelijkheden ziet om in regionaal verband met de gemeente Arnhem, de gemeente Renkum en De Connectie een waardengedreven kader voor de inzet van digitale technologie op te stellen.¹

Overwegende dat:

- A. Het wenselijk is dat inwoners worden beschermd tegen negatieve gevolgen van de inzet van digitale technologieën in de openbare ruimte of in de gemeentelijke bedrijfsvoering;
- B. De volgende uitgangspunten bijdragen aan een verantwoorde inzet van digitale technologieën:
 - Inzet van digitale technologieën is transparant en controleerbaar door de gemeenteraad;
 - Besluitvorming vindt plaats door een mens, niet geautomatiseerd;
 - Het college wijst een portefeuillehouder Digitale Zaken aan in het college;
 - De gemeente neemt deel aan het landelijk Algoritmeregister;
 - De gemeente publiceert een sensorenregister;
 - De gemeente is als publiek, democratisch orgaan eigenaar van in de openbare ruimte verzamelde data;
 - De gemeente verbindt leveranciers en partners aan het kader voor digitale technologie, bijvoorbeeld via inkoopvoorwaarden;
 - Het college legt nieuwe, onvoorziene ethische vraagstukken rondom digitale technologieën voor aan de gemeenteraad;

Verzoekt het college om:

- i. In het kader voor de inzet van digitale technologie aandacht te besteden aan de ethische afweging tussen verschillende waarden;
- ii. De gemeenteraad uiterlijk eind 2024 te informeren over de (on)mogelijkheid tot het opnemen van elk van de uitgangspunten genoemd onder overweging B via de raadsinformatiebrieven over Digitaal Rheden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie D66
Ties Kuijpers

¹ Antwoord op schriftelijke vragen Programmabegroting 2024, vraag nummer 102.